

Liefdevol portret, boeiende geschiedenis

Het *Friesch Dagblad* be vraagt deze zomer lezers van de krant over hun favoriete boek. Vandaag: Frits Tromp uit Leeuwarden over het boek *De overkant* van Ernst Jansz.

Stukgelezen

Door wie of wat bent u dit boek gaan lezen?

„In 2000 ging ik naar de eerste reünie van Doe Maar. Het was ook de eerste keer dat ik de band zag, ik was toen veertien jaar oud, de hoogtijdagen van Doe Maar had ik dus gemist. Mijn voorkeur ging al vrij snel uit naar de muziek en teksten van frontman Ernst Jansz, in wie ik me meer ging verdiepen. In dezelfde tijd werd zijn boek *De overkant* heruitgegeven, toen te koop voor 25 gulden. Een sticker op de voorkant prees het aan met: 'Doe maar!'. Dat deed ik en was gelijk aan het boek verknocht.”

Waar gaat het boek samengevat over?

„In *De overkant* portretteert Jansz zijn vader Rudi middels een drieluik. Allereerst via brieven die de in Nederland studerende Rudi ontvangt van zijn vader (dus de opa van Ernst) vanuit Batavia (toenmalig Nederlands-Indië). Vervolgens zijn herinneringen van Rudi's weduwe Jopie opgetekend, afsluitend schrijft zoon Joch (Ernst Jansz) een reisverslag van Indonesië, wanneer hij het land van zijn voorouders gaat bezoeken. Het geheel is een zoektocht van Jansz, om zijn vader die overleed toen hij 17 was beter te leren kennen, maar ook zichzelf en zijn eigen achtergrond.”

Wat vindt u zo mooi aan dit boek?

„De verschillende manieren waarop

de vader wordt neergezet. En dan zowel vanuit verschillende relaties als hoe: de (letterlijk) afstandelijke ouders via brieven, de herinneringen van de weduwe, de analyse en zoektocht van de zoon. Je leest over drie generaties, en drie 'eigen' interpretaties van de hoofdpersoon Rudi.

De passage waarin Rudi en Joch op Texel kamperen ontroert me elke keer weer. Er gaat zoveel liefde van uit

Wat heeft het boek u gebracht in uw leven?

„In het boek wordt haast en passant de koloniale geschiedenis in 'ons Indië' uitgelegd, en wel op zo'n heldere manier dat ik me mede door *De overkant* ben gaan interesseren voor Indonesië. Een werkstuk voor geschiedenis in mavo-4 (2002) heb ik zelfs aan de onafhankelijkheidsstrijd gewijd, met *De overkant* als belangrijke (literatuur-)bron. Ik vind het boeiend om te weten wat we vroeger gedaan hebben aan de andere kant van de wereld. Onze koloniën in de Oost hebben ons beïnvloed. én mooie literatuur

Frits Tromp uit Leeuwarden met zijn favoriete boek *De overkant* van Ernst Jansz op een van de plekje s waar hij het liefst leest. Foto: Niels Westra

opgeleverd (de Indië-romans van Adriaan van Dis, Max Havelaar van Multatuli). Het is een stuk geschiedenis van ons land.”

Welke passage in het boek heeft u het meest geraakt?

„Die waarin Rudi en Joch op Texel kamperen. Ze hebben om half negen 's ochtends een afspraak met de beheerder van het vogelreservaat, maar verslapen zich. Ze haasten zich, maar al na een paar honderd meter fietsen stapt vader af. 'We halen het nooit. Ik ben een mislukeling', zegt hij, als hij tegelijk opbiecht dat hij ook zijn lidmaatschapskaart voor het vogelreservaat is vergeten. Snel haalt Joch deze kaart op en samen gaan ze alsnog naar de beheerder toe. Als die de vader complimenteert met zijn

mooie verrekijker, glundert Rudi. 'De zon scheen, het was een prachtige dag', zo besluit Joch deze herinnering.”

Hoe vaak heeft u dit boek gelezen?

„Ik heb het boek inmiddels drie keer gelezen, waarbij met name de hiervoor genoemde passage me elke keer weer ontroert. Er gaat zoveel liefde van uit, van de zoon richting de vader!”

Heeft u meer boeken van deze schrijver gelezen? Waren die net zo mooi?

De debuutroman *Gideons droom* van Jansz, zijn *Molenbeekstraat* en zijn 'verantwoording' over twaalf vertaalde Bob Dylan-teksten *Dromen van Johanna* heb ik ook allemaal gelezen. Ik vond ze allemaal net zo mooi als *De overkant*. Behalve in *Dromen van*

Johanna gaan de Jansz-boeken veel over Indië. *Johanna* gaat over onze gezamenlijke idool Bob Dylan, de teksten heeft Jansz nauwkeurig en mooi vertaald.”

Wat vindt u zo mooi aan lezen?

„Het lezen van boeken ontspant me. Ik merk dat het mijn woordenschat vergroot, zowel het aantal woorden maar ook de verschillende manieren om iets te zeggen. Het maakt me dus spitsvondiger, of in elk geval creatiever met taal.”

Welk boek leest u momenteel en is dit een aanrader?

„Ik ben nu bezig in *Judas* van Amos Oz. Ik ben er nog maar net in begonnen, maar het is een mooi boek. Helder geschreven, goede positionering van de karakters.”